

FILIPINO

Unang Markahan-Modyul 1: Paggamit ng Naunang Kaalaman o Karanasan sa Pag-unawa ng Tekstong Pinakinggan

May-akda:

Galcoso C. Alburo

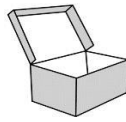
Tagaguhit:

Reynaldo C. Celestial, Jr.

City of Good Character

PAG-AARI NG PAMAHALAAN
HINDI IPINAGBIBILI

Alamin

Ang modyul na ito ay binubuo ng isang aralin.

- Aralin 1 – Paggamit ng Naunang Karanasan o Kaalaman sa Pag-unawa ng Tektong Pinakinggan

Sa pag-aaral ng modyul na ito, inaasahang magawa mo ang sumusunod:

1. nasasagot ang mga tanong sa pinakinggang teksto;
2. nakapagbabahagi ng mga kaalaman o karanasan kaugnay sa pinakinggang teksto; at
3. nagagamit ang dati o naunang kaalaman o karanasan sa pag-unawa ng pinakinggang teksto.

Subukin

Bago ka magpatuloy, gawin ang bahaging ito.
Sagutin ng OO o HINDI ang bawa tanong.

1. Nasubukan mo na bang magkuwento ng iyong karanasan?
2. Nagbabahagi ka ba ng alam mo sa ibang tao?
3. Kapag may naririnig kang kuwento, naiuugnay mo ba ito sa iyong naranasan?

Aralin

1

Paggamit ng Naunang Karanasan o Kaalaman sa Pag-unawa ng Tekstong Pinakinggan

Sa araling ito ay pag-aaralan mo ang paggamit ng dati o naunang kaalaman o karanasan sa pag-unawa sa pinakinggang tekso. Upang ito ay matupad, kailangan mong magawa nang matapat ang mga gawain.

Balikan

Naaalala mo pa ba noong ikaw ay nasa unang baitang? Pinag-usapan ninyo ang tungkol sa karanasan. Ano ang ibig sabihin ng karanasan? Magbigay ng halimbawa ng karanasan sa klase noong ikaw ay nasa unang baitang pa lamang.

1. _____
2. _____
3. _____

? Tuklasin

A. Panimula

Pag-aralan ang Larawan A at B. Pagkaraan ay sagutin ang mga tanong na inihanda.

LARAWAN A.

Tanong: Ano ang nasa larawan A? May karanasan ka ba sa bagay na ito? Magkuwento tungkol sa iyong karanasan sa bagay na ito.

LARAWAN B.

Tanong: Ano ang nasa larawan B? May karanasan o alam ka ba sa bagay na ito? Paano ito ginagamit? Bakit ito ginagamit?

B. Pakikinig

Ngayong handa ka na, simulan na ang pakikinig nang may pag-unawa sa akdang babasahin ng isa sa iyong kapamilya.

YULO BAKITERO (Maskarang Walang Mukha)

Serye ng mga Kuwentong Covid-19
ni Galcoso C. Alburo

“Itong *mask* na’to ang gamitin mo Dadi, makapal, para sigurdong *safe*.”

“Mas ok ito Mami dahil *surgical mask* ito.”

Naalimpungatan si Yulo sa usapan ng mag-asawang Ben at Chona. Lalo na nang marinig niya ang salitang *mask*. Katunog kasi ito ng maskara. Akala niya ay may bago siyang maskara. Bagamat pupungas-pungas, pilit na idinilat nito ang mga mata para makita ang *mask*.

“Maskara nga!” wika ni Yulo sa sarili habang pilit pinalalaki ang naniningkit na mga mata.

"Dadi, Mami, bakit ganyan ang maskara n'yo? Walang mukha?" tanong ni Yulo sa mga magulang.

"Ah, hindi ito maskara anak gaya ng mga maskara na laruan mo," paliwanag ni Mami Chona.

"Bakit po kayo magma-*mask*? Anong meron? Bakit aalis si Dadi eh Sabado naman?" Sunod-sunod na tanong ni Yulo.

"Teka, maiwan ko na kayong mag-ina. Kailangan kong mamalengke para may *stock* tayong pagkain. Bahala ka nang magpaliwanag kay Yulo Mami," ang wika ni Dadi Ben.

"Sige, mag-iingat ka Dadi," ang sabi ni Mami Chona.

"Bakit kailangang mag-*stock* ng pagkain Mami?" Muling tanong ni Yulo.

"Anak, isa-isa lang ang tanong. Hindi ko kayang sabay-sabay na sagutin ang mga tanong mo."

"Bakit po? Di ba Mami ka naman kaya mo lahat?"

"Oo, pero may limitasyon din ako. Saka dapat isang tanong muna ang sasagutin ko. Pagkatapos ng isa ay saka naman ang iba," Paliwanag ng ina.

Naunawaan ni Yulo ang paliwanag ng ina. Palibhasa'y limang taong gulang, likas sa kaniyang edad ang pagiging matanong.

"Bakit walang mukha ang maskara n'yo ni Dadi?"

"Ang tawag dito anak ay *face mask*. Hindi ito katulad ng maskara na nilalaro ninyo ni Biboy."

"Opo, kasi ang maskara na 'yan walang mukha. Bakit po ganun?"

"Tama ka, walang mukha ang *face mask*, kasi, ang kailangan lang takpan nito ay ilong at bibig ng magsusuot."

"Bakit po ilong at bibig lang?"

"Narinig mo ba sa *TV* yung kumakalat na *Corona Virus*? Yung sakit na *Covid-19*?"

"Opo, yung galing daw Tsina."

"Naku! Matinding *virus* 'yon at nakamamatay. Ilong at bibig ang madalas na pinapasukan ng *virus* na 'yon kaya ang mask na ito ay ilong at bibig lang ang natatakpan."

"Ganun pala 'yon Mami?"

"Oo. Kailangan natin proteksyonan ang ating mga sarili."

"Bakit po? Anong mangyayari kapag nakapasok ang *virus* sa bibig at ilong?"

"Magkakasakit ang tao anak. Makakaramdam ng pananakit ng lalamunan, pananakit ng katawan, magkakaroon ng tuyong ubo at sipon, magkakalagnat at mahihirapang huminga."

"Eh, bakit pwede naman bumili ng gamot."

"Iba ito anak. Wala pang gamot sa sakit na *Covid-19*. Dahil wala pang gamot at bakuna, maaaring mamatay ang isang tao."

"Ano yung bakuna Mami, saka bakit kailangan ng bakuna?"

"Bakuna, 'yung panlaban, 'yung itinuturok para 'di ka mahawa ng sakit tulad ng *Covid-19*."

"Kawawa naman pala ang magkakasakit. Kaya, dapat mag-mask tayo Mami. Teka, asan po ang sa akin?"

“Ha ha ha, sabi ko na nga ba maghahanap ka. ‘Wag kang mag-alala magkakaroon ka rin. Gagawa tayo ng *mask* para sa’yo.”

“Gusto ko Mami yung kagaya ng kay Dadi.”

“Naku! Binibili ‘yon anak, wala nang mabibili ngayon at nagkaubusan na. Gagawa na lang tayo ng *face mask* mo. Kapag nagkaroon na uling mabibili na *surgical mask* kagaya ng sa Dadi mo, saka kita ibibili.”

Inilabas ni Mami Chona ang mga lumang tela na Seda, garter, gunting at karayom. Sinimulan nilang gumawa ng mga *face mask* para sa kanilang mag-anak, kamag-anak, kaibigan at iba pa.

C. Pag-unawa sa Pinakinggan

1. Alin ang mga salitang hindi mo naintindihan sa pinakinggan?
2. Ano ang pamagat ng kuwento?
3. Tungkol saan ang kuwento?
4. Ano-ano ang iyong karanasan tungkol sa maskarang laruan?
5. Ano-ano ang dati mong alam tungkol sa *face/surgical mask*?
6. Ano ang pagkakaiba ng maskarang laruan sa *face/surgical mask*?

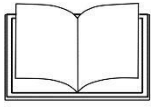
Suriin

Ang mga naunang kaalaman ay mga bagay o impormasyon na dati mo nang alam. Samantala, ang karanasan ay mga pangyayaring nangyari sa iyo sa mga nakalipas na panahon.

Magagamit mo ang dating kaalaman at karanasan para madaling maintindihan ang iyong pinakikinggan.

Halimbawa: Naranasan mo nang mapaso sa isang mainit na bagay. Kapag nakarinig ka na may napasos, maiintindihan mo kung ano ang pakiramdam ng isang taong napasos.

Isa pang halimbawa: Nakarating ka na sa Lungsod ng Baguio. Kapag may narinig ka na namasyal sa Baguio, mauunawaan mo kung ano ang pakiramdam ng namamasyal sa Baguio.

Pagyamanin

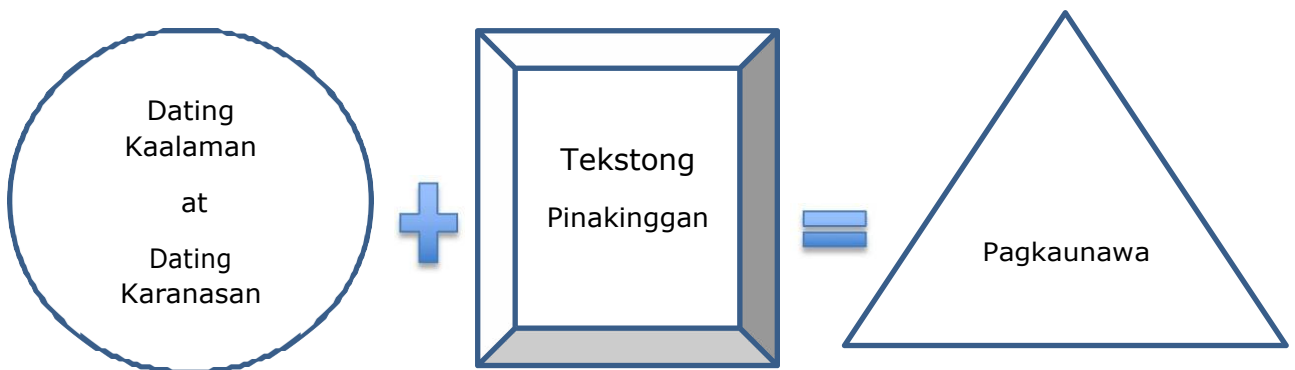
Ngayon naman ay palawakin ang iyong kaalaman sa pag-unawa gamit ang iyong mga naunang karanasan o kaalaman. Pumili ng isa sa sumusunod:

1. Makinig ng balita tungkol sa mga nagugutom.
Mga Gabay na tanong: Ano ang pakiramdam ng nagugutom? Ano kaya ang nararamdaman ng mga taong nagugutom sa balita? Ano ang maitutulong mo sa mga taong nagugutom?
2. Makinig sa radyo o telebisyon tungkol sa tamang paghuhugas ng kamay.
Mga Gabay na Tanong: Paano ka kung maghugas ng kamay? Pareho ba ang paghuhugas mo ng kamay sa pinakinggan? Ano ang bago mong natutuhan sa pinakinggan?
3. Pakinggan ang nakarekord na talata tungkol sa pagbahing.
Mga gabay na tanong: Ano ang ginagawa mo kapag ikaw ay bumabahing? Pareho ba ang ginagawa mo sa pinakinggan? Ano-ano ang dapat na gawin kapag bumabahing?

Isaisip

Kung naunawaan mo na ang aralin, ipaliwanag ang nasa dayagram bilang pagbubuod sa tinalakay.

Tandaan: Madaling maintindihan ang pinakikinggan kung gagamitin mo ang mga dating karanasan o kaalaman.

Isagawa

Gawin sa tunay na buhay ang natutuhan mo sa aralin. Ipabasa sa isang kapamilya ang maikling sanaysay sa ibaba. Pakinggan ito at sagutin ang mga tanong.

Pinakamabisang Solusyon

ni G.C. Alburo

Mahalaga ang pananalangin hindi lamang sa panahon ng pandemya. Dapat tayong nagdarasal sa lahat ng panahon may problema

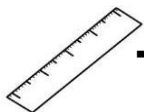
man o wala. Simulan natin ito sa paggising sa umaga. Magdasal din tayo bago kumain, pag-alis ng bahay, pag-uwi ng bahay, bago matulog at iba pa.

Lalong mabisa ang panalangin kung ito ay nagmumula sa ating puso. Upang magawa ang pananalanging mula sa puso, hindi dapat na kinakabisado ang dasal. Sabihin mo kung ano ang iyong nararamdaman sa oras na iyon. Sabihin ang mga pangangailangan na may kasamang pagpapasalamat sa Diyos.

Tandaan, ang dasal ay isang napakabisang solusyon sa mga problema. Isa itong pakikipag-usap sa Diyos na makapangyarihan sa lahat.

Tanong:

1. Ano ang karanasan mo sa pagdarasal?
2. Pareho ba ang iyong pagdarasal sa iyong pinakinggang talata? Kung hindi, paano mo ito isinasagawa?
3. Ano ang iyong naunawaan sa pinakinggan? Ibahagi ito sa kapamilya.

Tayahin

Ngayong naunawaan mo na ang aralin, oras na para sukatin ang iyong natutuhan. Ipabasa sa iyong kapamilya ang talata sa ibaba. Sagutin mo ang mga tanong.

“Ang panahon ngayon ay bago na dala ng pandemya. Nagkaroon na ng tinatawag na “Bagong Normal.” Ito ay hindi kagaya ng dati na

lahat ay maaaring magkakatabi. Kailangan ngayon ay magkakahiwalay upang di mahawa ng sakit. Maging sa pag-aaral ay hindi na rin maaari ang harapan. Gagamit na ng internet at modyul sa pag-aaral. Sa bahay na mag-aaral ang mga bata.”

1. Magbigay ng dalawang karanasan sa inyong paraan ng pag-aaral noong ikaw ay nasa unang baitang at wala pa ang Covid-19. (5 puntos)
2. Ano ang naiba sa pag-aaral ninyo ngayon ayon sa pinakinggan? (5 puntos)
3. Ano ang ibig sabihin ng “Bagong Normal” sapag-aaral? (5 puntos)

Karagdagang Gawain

Pataasin pa ang antas ng iyong kakayahan. Magkakaroon ka ng karagdagang marka kung magagawa mo ang isa sa sumusunod:

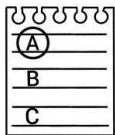
1. Makinig sa usapan ng iyong ate, kuya, magulang o ibang kapamilya tungkol sa “*Physical Distancing*.”

Mga Tanong: Ano-ano ang karanasan mo bago magkaroon ng lockdown? Gaano kalayo ang pagitan o distansya sa *physical distancing*? Ipaliwanag kung gaano kalayo ang isang metro.

2. Makinig sa mensahe ng Pangulong Rodrigo R. Duterte tungkol sa “Pagbubukas ng Klase.”

Mga Tanong: Anong buwan ang dating pagsisimula ng klase? Anong buwan sa ngayon nagbukas ang klase? Tama ba ng sinabi ni Pangulong Duterte na mahalaga ang kalusugan ng mga mag-aaral? Bakit?

Natutuwa ako sa iyong ipinakitang kagalingan sa pag-aaral. Binabati kita! Hanggang sa muli!

Susi sa Pagwawasto

A. Sagot sa “Pag-unawa sa Binasa”

1. (ang sagot ay depende sa mag-aaral)
2. Yulo Bakitero (Maskarang Walang Mukha)
3. Batang matanong tungkol sa face mask
4. (ang sagot ay depende sa mag-aaral)
5. (ang sagot ay depende sa mag-aaral)
6. (ang sagot ay depende sa mag-aaral)

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Galcoso C. Alburo (Superbisor sa Filipino)

Editor:

Tagasuri (Internal): Remia L. Ricabar, PSDS

Zenaida S. Munar, PSDS

Tagasuri (External):

Tagaguhit at Tagalapat: Reynaldo C. Celestial, Jr. (Guro)

Tagapamahala:

Galcoso C. Alburo
Superbisor sa Filipino

Ivy Coney A. Gamatero
Superbisor sa Learning Resource Management Section

Elisa O. Cerveza
Hepe – Curriculum Implementation Division
Pinunong Nanunuparan - Tanggapan ng Pangalawang Tagapamanihala

Sheryll T. Gayola
Pangalawang Tagapamanihala
Pinunong Nanunuparan - Tanggapan ng Tagapamanihala

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Schools Division Office–Marikina City

Email Address: sdo.marikina@deped.gov.ph

191 Shoe Ave., Sta. Elena, Marikina City, 1800, Philippines

Telefax: (02) 8682-2472 / 8682-3989

City of Good Character
DISCIPLINE • GOOD TASTE • EXCELLENCE